

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maria Tyszel

w sprawie z powództwa E. T.

przeciwko C. Sp. z o.o. w W.

o odszkodowanie, ekwiwalent za pranie odzieży roboczej, ekwiwalent za używanie własnego obuwia, o zapłatę z tytułu napiwków,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 stycznia 2006 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 31 marca 2005 r.,

1) odrzuca skargę

2) odpis postanowienia poleca doręczyć Naczelnej Radzie Adwokackiej.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2004 r., X P .../01, Sąd Rejonowy w W.e w sprawie z powództwa E. T. przeciwko C. sp. z o.o. w W. o odszkodowanie z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę, ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej oraz za używanie własnego obuwia i zapłatę z tytułu napiwków, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.320 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 czerwca 2001 r. do dnia zapłaty tytułem ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy w W. wyrokiem z dnia 31 marca 2005 r., na skutek apelacji wniesionych przez powódkę i pozwanego, oddalił apelację powódki w całości, a uwzględniając apelację pozwanego zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo, oddalając natomiast jego wniosek o zasądzenie od powódki kwoty 1.320 zł. Sąd Okręgowy oddalając apelację powódki, podzielił ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną, dokonane przez Sąd Rejonowy natomiast uwzględniając apelację pozwanego przyjął, że Sąd pierwszej instancji bezzasadnie uznał, iż służbowa odzież powódki zatrudnionej na stanowisku krupiera była odzieżą roboczą w rozumieniu art. 237⁷ § 1 k.p., a tylko używanie takiej odzieży, służącej ochronie własnej odzieży pracownika uprawnia, zdaniem Sądu Okręgowego, do żądania ekwiwalentu za jego pranie.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego, powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono niewłaściwe zastosowanie art. 45 k.p. w związku z art. 32 k.p. i art. 8 k.p., art. 237⁷ k.p. w związku z art. 237⁸ k.p., art. 32 k.p.c. polegające na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów przez Sąd pierwszej instancji. Wniosek o przyjęcie kasacji do rozpoznania uzasadniono „potrzebą wykładni” przepisów prawa materialnego, wskazanych w zarzutach kasacyjnych.

Sąd Najwyższy dokonując, stosownie do art. 398⁹ k.p.c., wstępnej oceny skargi kasacyjnej, wziął pod uwagę co następuje:

Skarga kasacyjna, jako środek zaskarżenia (podobnie, jak uprzednio – kasacja) nie jest środkiem przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, lecz jest środkiem szczególnym, o charakterze ściśle prawnym, a jako pismo procesowe musi odpowiadać wymaganiom art. 398⁴ § 1 k.p.c. Wśród nich powinna zawierać przytoczenie podstaw kasacyjnych, ich uzasadnienie oraz wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Sporządzona w sprawie skarga wymagań tych nie spełnia. Wprawdzie zawiera akapity zatytułowane stosownie do poszczególnych punktów powołanego przepisu, lecz ich treść jest wadliwa.

Uzasadnienie w skardze kasacyjnego zarzutu naruszenia „art. 233” oraz art. 233 § 2 k.p.c. zostało ograniczone wyłącznie do krytyki oceny ustaleń stanowiących

podstawę zaskarżanego wyroku, bez wykazania, jakie reguły swobodnej oceny dowodów naruszył Sąd drugiej instancji i na czym polega istotność wpływu tych naruszeń na wynik sprawy. Sam fakt nieuwzględnienia wersji wydarzeń wskazywanych przez powódkę w żaden sposób nie usprawiedliwia tego zarzutu. Sąd Najwyższy wielokrotnie już wyjaśniał w swym jednolitym, publikowanym orzecnictwie, że nie usprawiedliwia zarzutu naruszenia art. 233 § 2 k.p.c. przedstawienie przez stronę niezadowoloną z zaskarżonego rozstrzygnięcia własnej wersji stanu faktycznego i własnej oceny dowodów, odmiennych od ustaleń dokonanych lub zaakceptowanych przez Sąd drugiej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1996 r., II UKN 22/96, OSNAP 1997, nr 13, poz. 240). Wyjaśniał też, że jako kasacyjny nie jest sądem faktów, lecz sądem prawa, a w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalne jest badanie zasadności ustaleń faktycznych sądu; ich poprawność podlega kontroli wyłącznie w granicach zarzutów skonkretyzowanych i uzasadnionych w kasacji (por. wyrok z dnia 18 grudnia 1997 r., II UKN 77/96 – OSNAP 1997 nr 21, poz. 427).

Wadliwie też zostały w skardze przedstawione kasacyjne zarzuty naruszenia prawa materialnego. Od początku orzekania kasacyjnego, czyli od 1996 r. Sąd Najwyższy konsekwentnie wyjaśnia, że nagminne używanie w kasacjach zwrotu: „przez co doszło” do naruszenia prawa materialnego lub procesowego, nie jest samo przez się ani konkretyzacją podstawy kasacyjnej, ani jej uzasadnieniem. Tak sformułowany zarzut uniemożliwia weryfikację jego zasadności, powodując niedopuszczalność kasacji (postanowienie z dnia 22 maja 1997 r., II UKN 135/97 – notka OSNAPiUS 1998 r. nr 3, poz. 9). Zastąpienie w kasacji zwrotu „przez co doszło” zwrotem „poprzez przyjęcie” jest bez znaczenia, skoro zarzuty naruszenia prawa materialnego autor kasacji postawił w zestawieniu ze stanem faktycznym odmiennym od przyjętego za podstawę zaskarżonego wyroku, zamiast wykazania – stosownie do art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. – wywodem prawnym błędu w wykładni wskazanych przepisów lub ich niewłaściwego zastosowania. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał też, iż pismo procesowe sporządzone wprawdzie przez osobę uprawnioną, wykonującą zawód prawniczy o najwyższych kwalifikacjach, lecz wykazujące wady w zakresie elementów konstrukcyjnych przewidzianych przez ustawodawcę dla kasacji jest tylko jej pozorem, a taka „kasacja”, jako

niedopuszczalna z innych przyczyn, podlega odrzuceniu. Pogląd ten w całej rozciągłości zachował aktualność po wprowadzeniu skargi kasacyjnej, w miejsce kasacji. Wadliwość przytoczonych podstaw kasacyjnych jest wystarczającą przesłanką odrzucenia skargi.

Wprawdzie nie ma to już istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia, jednakże Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że z uwagi na przeważający w charakterze kasacji element interesu publicznego, jako środka kontroli prawidłowości stosowania prawa, wymaganie przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej i jego uzasadnienie w rozumieniu art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., ma na celu wykazanie znaczenia tego rozstrzygnięcia dla realizacji i publicznoprawnej funkcji kasacji, względnie ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji. Takiego znaczenia w kasacji nie przedstawiono, jest ona ograniczona do zakwestionowania ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżanego wyroku. Pełnomocnik powódki zamiast – stosownego do art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. – uzasadnienia wniosku o przyjęcie kasacji, przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia szereg „kwestii”, określonych jako „okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania”. Ich sformułowanie świadczy o tym, że pełnomocnik, po pierwsze, nie zauważył różnicy pomiędzy art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c., obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (...) Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) – a art. 398⁴ § 1 pkt 3 aktualnie obowiązującym – a po drugie wykroczył poza ramy kognicji Sądu Najwyższego, jako kasacyjnego. Żadna z tych „kwestii” nie jest bowiem zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., lecz zwróconymi do Sądu Najwyższego żądaniem dokonania odmiennej oceny poszczególnych elementów okoliczności faktycznych, stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku, podczas gdy kontrola kasacyjna, zgodnie ze stosownymi przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, nie jest środkiem weryfikacji ustaleń faktycznych dokonywanych przez sądy orzekające merytorycznie, ponieważ Sąd Najwyższy nie jest sądem faktów lecz sądem prawa. Już w wyroku z dnia 18 grudnia 1997 r., II UKN 77/96 (OSNAP 1997, nr 21, poz., 427) wyjaśniał, że w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalne jest badanie zasadności ustaleń faktycznych sądu, kontroli podlega wyłącznie ich poprawność.

Tylko w ramach przytoczonej podstawy kasacyjnej naruszenia przepisów postępowania, skonkretyzowanej zarzutami i ich uzasadnieniem Sąd Najwyższy kontroluje, czy przy dokonywaniu ustaleń doszło do naruszenia wskazanych przepisów postępowania oraz, czy takie naruszenia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Pogląd ten w pełni zachowuje aktualność po ustawowej zmianie wprowadzającej w postępowaniu cywilnym, w miejsce kasacji, skargi kasacyjnej. Podobnie jak w poprzednim stanie prawnym, także aktualnie, w braku skutecznej podstawy z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., Sąd Najwyższy, z mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c., jest związany ustaleniami faktycznymi zaskarżonego orzeczenia.

Wobec stwierdzenia wyżej omówionych, nieusuwalnych w trybie art. 130 k.p.c., wad konstrukcyjnych pisma procesowego nazwanego „skargą kasacyjną” Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 i 4 k.p.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.